

Links dweept in Hilversum met ‘zwangere mannen’, maar Ongehoord Nederland moet van de buis wegens nepnieuws?

Posted on 11 augustus 2026 by Roelof Bouwman

Als D66, VVD, PRO en CDA geen pluriform omroepbestel meer willen en de voorkeur geven aan een politiek correcte eenheidsworst, laten ze dat dan gewoon eerlijk zeggen.

Tot het oeuvre van de twee jaar geleden overleden biograaf, essayist, dichter, uitgever en radio- en televisiemaker Wim Hazeu behoort ook het in 1972 verschenen boek *Wat niet mocht*. Ondertitel: *Een overzicht van censuur, ernstige en minder ernstige gevallen van vrijheidsbeknotting in Nederland, 1962-1971*.

Wat niet mocht heeft veel weg van een plakboek. In chronologische volgorde, zonder verder commentaar, worden we getrakteerd op een lange stoet relletjes rond omstreden radio- en televisieprogramma's, gekuiste romans, nooit vertoonde

films, gekortwiekte toneelstukken, in beslag genomen affiches, geschrapte liedjes en wat dies meer zij. In 1982 verscheen een herziene en aangevulde druk, wederom in kloek formaat en voorzien van talrijke illustraties.

Fascinerende potpourri

De door Hazeu in kaart gebrachte commotie heeft vaak betrekking op vrijpostigheden in de erotische en pornografische sfeer, maar ook godslastering en majesteitsschennis scoren hoog.

Het is een fascinerende potpourri. Wie herinnert zich nog dat *Malle Babbe* (1974) van Rob de Nijs – met schimpscheuten richting kerkgangers – werd geboycot door de NCRV en dat de TROS in 1978 de speelfilm *Turks Fruit* – met blote vrijpartijen van Monique van de Ven en Rutger Hauer – niet durfde uitzenden? ‘We denken dat een hoop kijkers er gewoon nog niet aan toe zijn,’ luidde de verklaring.

Niet alle omroepen waren zo braaf als de NCRV en de TROS. Vooral de VARA had decennialang een rebels imago, dat slecht in de smaak viel bij de autoriteiten. Eén van de sancties was dat uitzending van *De Internationale* en diverse andere socialistische strijdlieden in 1933 werd verboden.

Maar het bleef onrustig. In 1964 was in het satirische VARA-programma *Zo is het toevallig ook nog 's een keer* een volgens velen godslasterlijke parodie op het Onze Vader te horen. Er stak een storm van protest op. Bijna alle kranten spraken er schande van en tal van hooggeplaatste Nederlanders riepen om censuur. De voor mediazaken verantwoordelijke minister Theo Bot liet schriftelijk aan de VARA weten dat het programma elementen bevatte die ‘een gevaar voor de goede zeden’ opleverden.

In de jaren daarna zorgde vooral de VPRO regelmatig voor consternatie. Zo verscheen in 1967 voor het eerst een naakte vrouw op televisie, in het VPRO-jongerenprogramma *Hoep!la*. Twee onbedekte borsten en dijen – die van fotomodel Phil Bloom – kwamen zomaar miljoenen huiskamers binnen. Het land stop op z'n kop en premier Piet de Jong verklaarde dat de regering de uitzending van ‘een slechte smaak’ vond getuigen.

Minstens zo groot was de opschudding toen in 1972 in het kolderieke VPRO-programma *Barend is weer bezig* een persiflage op koningin Juliana was te zien. De

nep-vorstin maakte spruitjes schoon in een bijna Jordanees ogend paleisvertrek ('We eten vanavond geeneens spruitjes. Ik vind het gewoon leuk') en liet sherry aanrukken door een lakei ('Ober!'). Het leverde de VPRO een officiële berisping op van cultuurminister Piet Engels, die vaststelde dat de koningin 'tot een voorwerp van platvloerse komedie' was gemaakt.

Zijden draadje

Rode lijn bij al deze mediaschandalen: heel veel ophef en rumoer, maar nooit werd in politiek Den Haag serieus overwogen om een omroep wegens vermeend wangedrag uit het publieke bestel te zetten. Nu niet een linkse maar een rechtse omroep voor opschudding zorgt, is dat in 2026 heel anders.

'De toekomst van Ongehoord Nederland (ON) hangt aan een zijden draadje,' zo berichtte onlangs het AD. 'Een meerderheid van de Tweede Kamer ziet geen plek meer voor de omroep in het publieke bestel. D66, VVD, PRO en CDA stellen dat de omroep zich "keer op keer" niet aan de regels houdt. Daarmee zetten zij flink wat druk op minister van Onderwijs Rianne Letschert (D66), die ook over media gaat. Na het zomerreces moet zij een knoop doorhakken over de toekomst van ON.'

Ongehoord Nederland wordt vooral kwalijk genomen dat ze *fake news* zou verspreiden. Zo nam een Hilversumse 'evaluatiecommissie' er volgens het AD aanstoot aan dat in het tv-programma *Ongehoord Nieuws* werd gezegd dat 'steeds meer kinderen' op school worden geconfronteerd met 'transgenderpropaganda'.

Maar wat is bij *fake news* precies het criterium? Voor veel progressieve programmamakers in Hilversum staat vast dat ook mannen zwanger kunnen worden, dat er 'gedekoloniseerde wiskunde' bestaat en dat Nederland van asielmigratie steeds mooier wordt. Ook wordt bij de EO en de KRO-NCRV regelmatig gesproken over iemand die over het water liep en uit de dood is opgestaan. Geen enkele Hilversumse evaluatiecommissie heeft over dergelijke claims ooit moeilijk gedaan.

Pluriform land

De apekool die bij tijd en wijle door ON wordt verkondigd, is niet groter dan de kolder die de tegenstanders van ON dikwijls debiteren. Om de haverklap hoor je ze

beweren dat ons publieke omroepbestel is bedoeld om voor 'verbinding' te zorgen. De politici die honderd jaar geleden het publieke bestel in de steigers zetten, zouden daar niets van hebben begrepen.

Zij zagen Nederland als een pluriform land en de diverse omroepen dienden daarvan een afspiegeling te vormen: voor katholieken de KRO, voor socialisten de VARA, voor orthodoxe protestanten de NCRV, voor vrijzinnige protestanten de VPRO en voor de rest van Nederland de 'algemene', maar in de praktijk liberaal-burgerlijke AVRO. Wie zich wilde laten verbinden, ging maar naar de EHBO.

Als D66, VVD, PRO en CDA geen pluriform bestel meer willen en de voorkeur geven aan een politiek correcte eenheidsworst zónder een omroep die – generaliserend gesproken – de kiezers van PVV en FvD bedient, die óók belasting betalen voor het Hilversumse Media Park, laten ze dat dan gewoon eerlijk zeggen. Mistgordijnen hangen er in Den Haag al genoeg.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? [**Doneren kan zo**](#). **Hartelijk dank!**